

Sanna Hoppu

dosentti, apulaisylilääkäri

Tays, Sairaanhoidon palvelualue, teho-osasto

sanna.hoppu[a]pshp.fi

Euroopan elvytysneuvoston hoitoelvytys- ja kouluttajakurssi

17.–20.11.2014

Linköping

Ruotsi

► European Resuscitation Council (ERC) eli Euroopan elvytysneuvosto on eurooppalainen yhdistys, jonka suomalaiselle anestesialääkärille tutuin toimintamuoto on viiden vuoden välein julkaistavat uudet päivitetyt elvytys-suositukset (www.erc.edu). ERC muodostuu kansallisista järjestöistä, ja Suomea siellä edustaa Suomen Elvytysneuvosto.

Suomen Elvytysneuvosto on vuosia ollut asiantuntijajärjestö, jonka hallituksessa on ollut eri erikoislääkäriyhdistysten (mm. SAY), SPR:n ja Sydänliiton nimeämät edustajat. Hal-

hoito -ohjeiden päivitykseen, mutta muuten neuvoston järjestämää toimintaa on ollut hyvin vähän. Viime vuonna on tehty yhteistyötä SPR:n ja Sydänliiton kanssa kansallisessa defibrillaattorirekisterihankkeessa ja Arcadan kanssa kansainvälisenä elvytyspäivänä 16.10.14, jolloin järjestettiin kansalaistempauksia elvytystoiminnan tunnetuksi tekemiseksi.

Toinen merkittävä osa ERC:n toimintaa ovat erilaiset kurssit. Näistä tutuimpia ovat ETC (*European Trauma Course*) eli traumakurssi, BLS (*Basic life support*) eli peruselvytyskurssi, ALS (*Advanced life support*) eli hoitoelvytyskurssi ja EPLS (*European pediatric life support*) eli lasten hoitoelvytyskurssi. Lisäksi ERC:lla on *General Instructor* (GIC) eli kouluttajakursseja. ETC-kurssi on pyörinyt meilläkin yhteistyössä Suomen Traumatologiyhdistyksen (STY) kanssa, mutta elvytyskursseja maassamme ei ole pidetty, sillä kysyntää ei ole aikaisemmin ollut.

ERC:n toiveena on ollut, että kaikissa jäsenmaissa olisi laaja-alaista kurssitarjoantaa, joten siksi me yhdessä muutaman muun neuvoston hallitusjäsenen ja elvytyskouluttajan kanssa (Jukka Vaahersalo, Tuomas Hiltunen, Timo Jama, Juri Forsbom

ja Kreu Maisniemi) lähdimme ERC:n ALS-kurssille ja lopulta myös kouluttajakurssille Ruotsiin Linköpingin Clinicumiin, ja tulin uskon. ERC:n kurssi-uskovaiseksi.

Noin kuukautta ennen sain postissa kohtuullisen isokokaisen, joskin paljon kuvia sisältävän, englanninkielisen kurssikirjan ALS-kurssia varten. Se piti lukea ja sen jälkeen vastata ns. *precourse*-tenttikysymyksiin paperille, joka palautettiin ja todella myös tarkastettiin ennen kurssille pääsemistä. Kurssilla oli 24 osallistujaa ja meidät jaettiin neljään kuuden hengen ryhmään (vihreä, punainen, oranssi ja sininen joukkue). Koko porukalle oli kahden päivän aikana muutama luento, mutta enin osa kurssista oli erilaista pienryhmissä tapahtuvaa opetusta. Pieniä elvytysharjoituksia oli paljon, mutta myös EKG:n tunnistamista ja ilmatien hallintaa. Osin rastit olivat anestesialääkäreille "liian" helppoja, ja hetkellisesti tunsin jopa myötähäpeää noin 20-vuotiaasta sairaanhoitajaa kohtaan, joka opetti meille maskiventilaatiota. Mutta ammatillisuus piti säilyttää, jotta ERC:n kouluttajat voisivat todeta minut kouluttajakelpoiseksi (*instructor potential*). Tuon statuksen

Suomalaisina ensihoitolääkäreinä meillä kenelläkään ei ollut vaikeutta läpäistä ALS-kurssia.

litus on kokoontunut yleensä kerran vuodessa vuosikokoukseen. ERC:n julkaisemisen uusien elvytysohjeiden myötä Suomen Elvytysneuvosto on osallistunut Duodecimin Käypä

Kurssilla olo oli kuin rippileiri. Oltiin tiiviisti yhdessä aamusta iltaan ja lopulta tultiin uskoon.

ja kurssitodistuksen saamiseksi piti toki läpäistä myös käytännön elvytystehtävä ja kirjallinen kuulustelu, jossa oli kaikkineen 120 oikein/väärin-tehtävää.

Suomalaisina ensihoitolääkäreinä meillä kenelläkään ei ollut vaikeutta läpäistä ALS-kurssia, ja Timo Jama sai ennätyksellisen korkeat pisteet tentistä, mutta suomalaiselle hoitajalle tuo voi olla jo kurssi, johon pitää opiskella, sillä erilaisten brady- ja takykardioiden tunnistaminen ja myös niiden lääkehoito pitää hallita. Asiat, joita suomalainen hoitaja ei normaalisti työssään tee. Suurin ongelma minulle kurssilla oli hyväksyä opetusohjelma sellaisenaan ilman, että ryhdyin opettamaan opettajia esimerkiksi laadukkaan paineluelvytyksen merkityksestä. Hyvä PPE nimittäin ohitettiin tällä kurssilla ihan täysin. No, uskon tuleminen ja kurssiohjelman merkityksen ymmärtäminen kuitenkin koitti lopulta. Jos jokainen suomalainen anestesialääkäri ja ensihoitaja, puhumattakaan kaikista terveydenhuollon ammattilaisista, elvyttäisi potilaita näin systemaattisesti, hyvällä keskimääräisellä standardilla ja yhdenmukaisesti, niin tämä koituisi kyllä potilaidemme eduksi pitkällä tähtäimellä.

Kouluttajakurssi alkoi heti seuraavana päivänä ALS-kurssin jälkeen. Opettajat tulivat Ruotsista, Iso-Britannista, Hollannista ja Unkarista, ja osasivat työnsä. Tällä kurssilla kuvattiin pedagogista taustaa sille miksi ALS kurssilla opetetaan, kuten opetetaan, ja miten hankalia kurssilaisia, kuten suomalaisia anestesialääkäreitä, pitää käsitellä. Opetusmetodit olivat luentoja, ja pienryhmätilanteita, esimerkiksi simulaatioita oli todella paljon. Tätäkin kurssia varten kotiin lähetettiin pieni sininen kirja ennakkolukemiseksi, mutta sitä ei sentään pitänyt tenttiä.

Kurssilla olo oli kuin rippileiri. Oltiin tiiviisti yhdessä aamusta iltaan ja lopulta tultiin uskoon, eli ERC:n kurssit on saatava myös meille. Tämä usko nyt säilyy toisilla viikon ja toisilla vuosia. Toivottavasti kuitenkin sen aikaa, että saamme ensimmäiset kurssit Suomessa aikaiseksi.

EMA tulee olemaan Suomen virallinen kurssien järjestäjä yhdessä Suomen Elvytysneuvoston kanssa, ja varmaan jokainen meistä Linköpingin kurssilla olleista osallistuu tälle kurssille jotenkin, joko *Instructor* tai *Instructor candidate* -statuksella. Toivomme, että ensimmäisille suomalaisille kurseille osallistuisi lääkäreitä

ja hoitajia, jotka ovat kiinnostuneita myös toimimaan myöhemmin kouluttajina näillä kursseilla. Ensimmäisten kurssien kieli on ohjaajista ja kurssi-johtajasta johtuen englanti, ja tuon kielen kanssa pitäisi sitten pärjätä niin, että voi tulla nimetyksi ALS-kurssin jälkeen *Instructor Potential* -henkilöksi. ■

Lisätiedot kevään kursseista ja aikatauluista: [tuomas.hiltunen\[a\]ema.fi](mailto:tuomas.hiltunen[a]ema.fi) tai www.ema.fi/koulutus

Lisätietoa ERC:n ja Suomen elvytysneuvoston toiminnasta sekä koulutustarjonnasta: [jukka.vaahersalo\[a\]hus.fi](mailto:jukka.vaahersalo[a]hus.fi) tai [sanna.hoppu\[a\]pshp.fi](mailto:sanna.hoppu[a]pshp.fi)

